

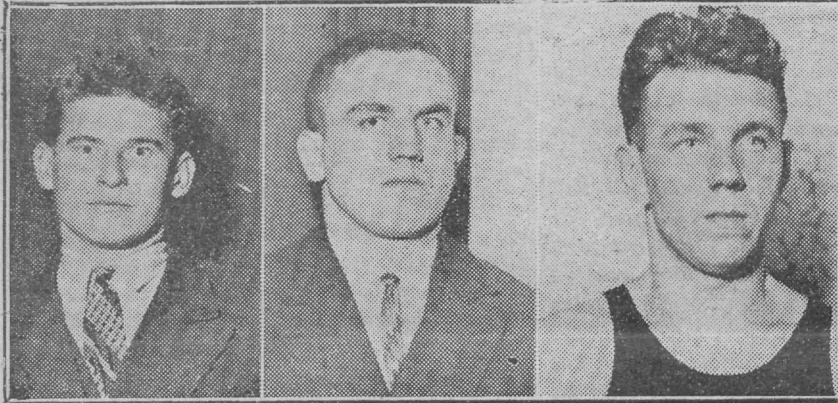
Toimetuse ja talituse: Tallinn, Uus tän. 24. Postkast 70. Telefon 9-28. -: Tellimise hind: aasta peale 6 krooni, kuus 60 senti.

Eesti Spordileht ilmub reedeti.

Nr. 40.

Reedel, 21. novembril 1930. a.

XI. aastakäik.

Rahvuslikud maadlus- ja poksivõistlused.

Kas on väljavaateid Eesti-Soome maavõistluseks?

Maadlused ei kõida publikut. — Sõdurite Kodu oodati tantsu suurema innuga.

Hiljuti peetud rahvusvaheliste maadlusvõistluste järele korraldas v. s. „Sport“ möödunud laupäeval ja pühapäeval Sõdurite Kodu ruumes hooaja teised suuremad võistlused Kreeka-Rooma maadluses. Seekord rahvuslikud. Alul pidid võistlused olema küll rahvusvahelised, kuna loodeti Nyströmi, Westerlundi ja Kokkise osavõttu, kuid soomlaste loobumise tõttu kujunesid võistlused omavaheliseks tugevaks jõuprooviks. See oli esimene katse Eesti-Soome maavõistluse vastu, mis peetakse 6. ja 7. detsembril Helsingis.

Võistlejaid oli ilmunud kohale ligi 45, seega peaaegu kõik, kes andsid end üles. Ruumikas Sõdurite Kodu saal oli alul kaunis hõredalt rahvaga täidetud, kuid lõpupoole, tantsu lähenedes, ilmus kohale publikut õige rohkesti. Võistluste iseloom oli hulga igavam paar nädalat tagasi korraldatud rahvusvaheliste omadest. Asjaarmastajate maadlused kujunevad oma venivuselt ja liig sportlikkusest tõesti igavaks. Võistlused algavad kella 7. paiku õhtul ja lõpevad kesköö ajal. Kes viitsib siis nii suure huviga, nagu see vajalik võistlustel, jälgida nelja või viie tunni jooksul maadlusmatshe, millest pooled annavad tulemusena vaid mittemidagiütleva paremsuvidu, kuna teised lõpevad jälle vastupidi paarikümne sekundiga.

Paari aasta eest toonitati ühes maadlusearvustuses, et asjaarmastajate maadlus pakuks rahvale hulga rohkem huvi, kui seal võetakse sisse ka mõned tsirkusetrikid, nagu nad kombeks elukutselistel tshempionaatidel. „Kalev“ oma rahvusvahelistel võistlustel tuli selle asjaga kenasti toime, kuna laskis ühel paaril demonstreerida maadlust nii, nagu ta peab olema; teine paar näitas rahvale eluktseliste maadluste finesse ja erivõtteid, mis võimatud asjaarmastajate määrusi arvestades.

Kuid midagi peab ikkagi mõtlema välja. Vähemalt seni, kuni meie maadlustasapind on selline kui praegu. Paari üksiku hea mehe kõrval on teised haruldaselt nigela tehnikaga, loobivad üksikuid jõuga või „katsuvad rammu“ maamehe kee-

les öelduna. Tõsi, see, kes tunneb maadlust, vaatab teda ikkagi päris korraliku huviga, rõõmustab mõne nupuvõtte või lindeniheite tagajärjeka läbiviimise üle ja tunneb headmeelt isegi nappide paremusvõitude juures, kuid ma tahaks teada, kui kaua jätkub ühel inimesel püsivust vaadata pealt nii ühetoonilist ja üksluist sporti, nagu on maadlus pealtvaatajale. Oleks ta võrreldav poksiga, kus mõningad pealtvaatajad saavad hoogu verd nähes.

Kergemad kaalud maadluses on huvitavamad raskematest (poksivastupidi), kuna liig lihasse kasvanud mehemürakad on väga aeglased ja paindumatud. Aga eluktselistel juures oleme näinud palju mehi, kes vaatamata 120—130-kilolisele kaalule teevad jubedaid numbreid laval. Võib õige olla, et vastane ise soodustab keeruliste numbrite läbiviimist, kuid efekt jääb efektiks.

Asjaarmastaja maadlus on ju palju puhtam ja korrektsem eluktselistel omast, samuti võib olla kindel, et seal ei tule ette kunagi kokkumängu, mis oleks põhjuseks diskvalifitseerimisele. Seetõttu, et ei püüta teha „äri“, nagu tshempionaatidel, on ka arusaadav publiku loium suhtumine amatöörmaadlustele.

Maadlustasapind ei ole meil kaugeltki nõrk, kuid üldist hinnangut on raske anda sellele praegu. Vahest maavõistlus Soomega, kuhu saadetakse meie 14 paremat, võib tuua selge võrdluse meie ja Soome tasemest. Rahvusvaheliselt oleme siiski kaunis tugevad, vaatamata mitme mehe kaotusele aegade jooksul. Kuid lahkujaid on ju igal pool.

*

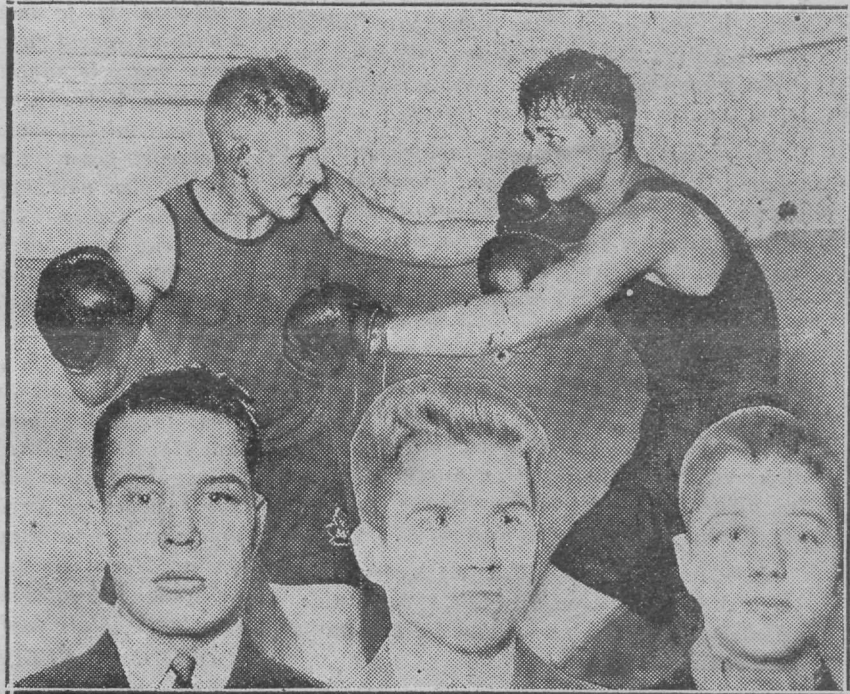
V. s. „Spordi“ maadluste esimesel päeval ei jõutud kuigi kaugemale. Pühapäeva lõunapaiku jätkatud võistlused selgitasid õhtused finaali mehed.

Kärbeskaalus tulid kohtadele: 1) Ani; 2) Sikk (mõlemad Sport); 3) Mitt (Sindi Kalju).

Sulgkaal: 1) Põntson (Sport); 2) Wolt (Tartu politsei spordiring); 3) Luigaleht (Kalev).

Kergekaal: 1) Misler (Sport); 2) Toots (Tartu Kalev); 3) Jussi (Kalev).

Kergekeskkaal: 1) Alfred Praks (Sport); 2) Grünbaum (Kalev); 3) Aleks. Praks (Sport).

Piltidel vasakult: maadlejad Ani ja Vink; poksi-
jad: Kübar, Lillemägi, Reintal, Jakobson; löögi-
hoos: Saasepp ja Reino.

Keskkaal: 1) Kullisaar (alev); 2) Kukk (Sport); 3) Mäll (Kalev).

Poolraskekaal: 1) Vink; 2) Palm; 3) Litsak (kõik Kalevist).

Raskekaal: 1) Viikberg; 2) Luiga; 3) Kanastik (kõik Kalevist).

„Spordi“ poolt korraldatud võistluste tulemusena võiks teha esialgu Eesti arvatava koosseisu Soome vastu. Võtame kaalude järele: Pütsep, Ani; Põntson, Volt; Misler, Toots; Kusnets, Praks; Kullisaar, Kukk; Loo, Vink; Viikberg ja Luiga. Kolm meest — Pütsep, Kusnets ja Loo — elutsevad alaliselt Soomes. Seetõttu nende osavõtt on enam-vähem kindel. Meeskonda ei tule arvatavasti Väli, kes ei saa sõita teenistuse tõttu. Männik ei tule arvesse raskekaalus, kuna ta ei ole tulnud tänava kohale võistlustel ja seekord ei võtnud osa.

G. Pärnpuu.

Hooaja esimesed poksivõistlused.

Kuura lõi Valdmani, Misler — Võrgit.

Lillemäe tähelepanuväärne töö.

Tallinna „Kalevi“ korraldusel peeti 8. ja 9. novembril esimesi rahvuslikke poksivõistlusi käesoleval hooajal. Üles oli antud üle 40 poksiija, esitatud oli 5 seltsi — „Kalev“, Tartu „Kalev“, Tallinna poksiklubi ja Tallinna politsei spordiring. Esimest korda meil peeti võistlusi seks eriti ehitatud laval, mida piiratud valgustas 600-küünlaline lamp. See valgustus osutus aga veidi väheldaseks. Jättis ainult tublisti soovida poksiijate oskuslik tasem, mis viimasel ajal tugevasti läinud tagasi.

Esimesed kohad omandasid (alates kärbeskaalust) Jakobson, (Tall. poksiklubi), Reintal (Tartu Kalev), Jegorov (Sport), Lillemägi (Tall. Kalev), Reino (samast), Misler, Kuura ja Alaloo-ga (Sport).

(Järg 4. leheküljel.)

Kehaline kasvatus - vaenelaps eesti haridusprogrammis.

„Spordilehele“ kirjutanud J. Laurson, Tartu ülikooli kehal. kasv. instituudist.

II.

KÄESOLEVAL AJAL ON SUUREMAS OSAS EUROOPA RIIKIDES KEH. KASV. VÄÄRILISELT HINNATUD.

Esirinnas on Inglismaa, kus on pealelõunane aeg määratud keh. kasv. jaoks. Prantsusmaal on, alates 1923. a., koolides igapäev sunduslik võiml. tund. Skandinaavia riikides on keskmiselt võiml. 4 tundi nädalas, Austria koolides on 3 tundi võiml. ja üks pealelõunane mängupäev nädalas, peale selle iga kuu ühepäevane rännak. Suurt rõhku pannakse ujumisele, mida korraldatakse ka talvel kinniseis basseines.

Neis riikides, kus ei ole veel igapäevast võiml. tundi, nõutakse selle kiiret maksmapanekut; sealjuures toonitatakse, et võimlemise-tundide arvu suurendamisega ei pea suurendama tundide üldarvu, vaid muid õppeaineid peab vastavalt vähendama. Näiteks pööras Baaseli arstide selts kõrgema koolivalitsuse poole märgukirjaga, milles nõuti kehalise kasvatus tundide arvu suurendamist koolides teiste tundide arvel; ühtlasi juhiti tähelepanu sellele, et tundide arvu vähendamise peab käima kaasas õppeainete kärpimine. Meie oleme veendunud selles, et on täiesti võimalik ette valmistada noori edasiõppimiseks igal erialal ka vähema hulga ainete käsitlemisel.

Möödunud aastal (1928. a.) võeti Saksamaal Magdeburgis ortopeedide, kooliarstide ja võiml.-õpetajate kongressil ühelhäälel vastu järgmine otsus:

„RIIKLIKKUDE MÄÄRUSTE KOHASELT PEAB KOOL HOOLT KANDMA TEMALE USALDATUD ÕPILASTE KEHALISE KASVATUSE EEST. SEKS VAJAB TA KÕIGI ÕPETAJATE, LASTEVANEMATE, ARSTIDE JA KOGU SELTSKONNA KAASTÖÖD NING PLAANIKINDLAT ABI VALITSUSELT. KOOLIVÕIMLEMINE ON SELLE TÖÖ TUUMAKS. VÕIMLEMISELE PEAB PÜHENDAMA VÄHEMALT ÜKS TUND PÄEVAS, KUSJUURES EI TOHI SUURENEDA TUNDIDE ARV.“

Ülaltoodust näeme, kuivõrt tähtsaks peetakse kehalise kasvatus arendamist L.-Euroopas. Kõigest jõust püüame Euroopasse, rohkemgi kui tiivad kannavad, aga jätame seejuures alasiid silmapaari vahele, milles võiksime tõesti europa-seeruda.

Harilikult suhtuvad meie head isamaalased põlgusega idanaabrisse, aga ei märkagi seda, et ka seal on teostatud igapäevane võiml.-tund ja seltskonnas määratu suurt rõhku pannakse spordile riigi kaasabil.

Nii on meie naabrid idas, läänes, lõunas ja põhjas meist kaugemale ette jõudnud. Aga miks istume meie kui kärbsed liimil kõigis oma alades? Või ei ole veel jõudnud meie ametlike peadeni see aksioom, et väikerahvas, eriti eestlased,

VÕIME AINULT SIIS PÜSIDA, KUI OLEME TUGEVA MITTE AINULT VAIMLISELT, VAID KA KEHALISELT.

See algtoode on küll üle 2000 aasta vana, kuid meie hariduselu määravad juhid ei näi selles veel teadlikud olevat, sest millega seletada seda tõde, et nüüd vähendati linna algkoolide V. ja VI. klassis võimlemist 2 nädalatunni pealt 1 tunni peale, miks tööstuskoolides ei olegi tegelikult võimlemist ja miks ei suurendatud keskkoolide võimlemist, kuna oli ju ometi nii alg- kui keskkoolide õppekavade koostamine?! Või loodetakse, et kehalist kasvatus võivad asendada pappkarpide valmistamine ja hõõveldamine, millistel ju praegustes uutes õppekavades lõviosa. Kui nii, millist arvamist olen ka kuulnudki „töökooli“ meeste käest, siis võtan enesele julguse väita kui

pedagoog, et see on hra J. Hünerson'i haridusprogrammi üks väärtus!

Miks on meie õppekavad ülekoormatud teoreetiliste ainetega ja nii hulga nädalatundide arvuga, et sunnime istuma õpilasi päevas 5—6 tundi koolis, rääkimata kodusest istumisest järgmise päeva õppetöö valmistamiseks.

...Liig laiaks on paisutatud loodusloo, eesti keele ja käsitöö tundide arv. Vaadeldes arvustavalt meie alg- ja keskkoolide õppekavu, võib eelnimetatud aineid ja teisigi julgesti kärpida, mis võiks õpilasele ainult kasuks tulla. Mis kasu on nende teoreetiliste, eluvõõraste ainetetuumimisest, nii kui nii on nad kõik peale keskkooli lõpetamist peast auranud! Mis kasu on mul olnud, et olen näit. õppinud ajaloo pietismi? Kui ma peale keskkooli lõpetamist asun end edasi harima, siis saan ma isegi teada, mis asjad need on. Jään ma aga harilikuks surelikuks, unustan isegi need nimed, rääkimata sisust. Mis kasu olen ma siis saanud, et nägin keskkoolis sarnase eluvõõrsusega nii palju vaeva?! Kui suurendada kas või 100% praegust tunnikava, ikkagi ei jõua me kõiki tarkusi inimesse istutada, ja see polegi ometi kooli eesmärk! Elu ei saa ja ei või anda õpilasele valmina kätte, nii et enam tal pärast kooli midagi ei tarvitseks õppida. Teoreetiliste ainetet mehed toonitavad ju küll alati, et nemad õpetavad oma ainetet kaudu õpilast vormuvalt mõtlema. Polevatki suur pahe, et pärast jälle unustatakse! Muidugi,

ÕPIME JU SELLEKS, ET UNUSTADA!!

Aga kuidas ongi selle vormalise mõtlemisvõimega lugu sarnase, tänapäeva ülekuhjamise tagajärjel? Oma koolipraktika põhjal võin öelda: KURNAME ÄRA ÕPILASE, TEEME TA VAIMU TÕNTSIKS, LÕIKAME ISESEISVA MÕTLEMISVÕIME, FANTAASIA TIIVAD ÄRA, KAOB ALGATUSVÕIME.

Ja seal on sul pedagoogilise töö tulemus: AHTAKE NOORUR KEHALT JA VAIMULT.

Tänapäeva keskkooli lõpetajad on ju enamikus puhta lapsed!

Võime julgesti öelda, et meie õpilaste tervislik seisukord pole parem kui L.-Euroopas, seepärast ei või me sellest küsimusest enam kergesti mööduda ja ikka edasi liikata, nagu tänapäevani on tehtud. Kooliarstid ei ole seda küsimust kunagi enesele südameasjaks teinud, küsimust aktuaalselt käsitanud. Ometi peab kord tulema pööre. Eesti arstide päev on oma otsuse annud.

Seisanguvead, selgrootõved ei ole üksnes „kosmeetilised vead“, nagu mõnel pool vähikult arvatakse, vaid neist on tingitud tähtsamate organite — hingamis- ja vereringeorganite ebanormaalne arenemine ja häired, nagu vastupidi

KROONILISED KOPSUHAIGUSED JA NÕRGENENUD HINGAMINE ESILE KUTSUVAID SEISANGU ANORMAALDE JA SELGROOKOVERDUSI.

Hingamine ja kehaseisang on teineteisega tihedalt seotud, teiselt poolt soodustab kopsude nõrk arenemine tuberkuloosi tekkimist. Teatavasti infitseeruvad lapsed tuberkuloosiga juba sageli oma esimesel eluaastal, kui nende ümber liigub alatasa isikud, kes põevad lahtist tuberkuloosi. Tuberkuloosi infektsiooni hädakoht varitseb meie lapsi ka koolis. Mõistliku hoolitsemise puhul kehalise arenemise eest võidak organism infektsiooni ja suurt hulk lastest, palju rohkem kui me seda teamegi, tervistub. Isäiramus tähtis on ratsionaalne kehaline kasvatus nõrkadel, kehverestel lastel. Nende elus on esimesed aastad otsustava tähtsusega. Kui neid küllaldaselt toetada nende võitluses infektsiooni vastu, siis võivad neist saada veel tugevad ja täiesti tegu võimsad

inimesed. Kehalise kasvatus puudumisel areneb haigus, ja kooli lõpetanud või sealt juba varem hädise tervise pärast lahkuma sunnitud õpilane peab üles otsima

SANATOORIUMI VÕI RAVILA.

Tõuseb küsimus: kas kasvatame Eesti vabariigi eluvõimsaid kodanikke või sanatooriumi kandidaate. Tuberkuloos on meie keskel kohutavalt levinud ja nõuab palju ohvreid! Vastavad organisatsioonid riigi ja seltskonna toetusel peavad energilist võitlust selle inimsoo vaenlase vastu, püüdes isoleerida haigeid ja neid ravida. Korraldame „Valgelille päevi“ ja pidusid, mille sissetulekuist toetame haigeid jne. Aga ainult see meetod ei või aga kunagi rahuldavale tulemusele viia. Tarvis kõrvaldada haiguse põhjus, vaenlase elusooned juba lapse juures läbi lõigata. Peame ikkagi ja jälle tagasi pöörama kehalise kasvatus juurde.

Rousseau

„TAGASI LOODUSSE!“

Jääb igavesti maksma ja maksab ka juba meie tänapäeva ühiskonna kohta. Et aga tänapäeva ühiskond loodusse sõna tõsisel mõttes tagasi ei saa pöörduda, siis peame oma elu korraldama loodust jälgendades. Elu looduses on loomulik.

LIHTNE, TERVE JA KEHALISELT TÖÖTAMINE.

Kehaline liigutamise, kehaline töö on inimese eluline, eitamata osa; eitades seda tarvet, tabub loodus seda kuhjaga tagasi. Et aga kehalist liikumist, kehalist tööd meie koolis ja ka väljaspool kooli teatava hulga inimeste juures vähe on, peame täitma seda tühikut kehalise kasvatus, spordi abil.

Aga mis teevad meie tänapäeva hariduse juhid? Nad vähendavad koolis kehalist kasvatus.

PROTESTEERIN SARNASE HARIDUSPOLIITIKA VASTU AVALIKULT KUI TEADLIK KODANIK, ERITI KEHALISE KASVATUSE ALAHINDAMISE VASTU.

Haridusministri J. Hünersoni üldhariduspoliitika kohta on Tartumaa õpetajate päev juba oma hukkamõistva otsuse andnud, see on ajakirjanduse kaudu tuttav, ent kehalisest kasvatusest ei olnud ka seal juttu.

Kokku võttes võime öelda: rääkimata kõigist teistest kehalistest vigadest on tuberkuloosihädaoht küllalt suur, et sundida meid vääriliselt hoolitsema laste kehalise kasvatus eest juba esimeste kooliaastate vältel. Just esimesed kooliaastad on need, kus seisanguvead tulevad rohkemini nähtavale, nagu näitavad eeltoodud andmed. Meil puuduvad aga paljudes algkoolides võimlemislaadid ja sisseseaded, püütakse kuidagi niisama läbi ajada, luges kehalise kasvatus ühenduses olevaid kulusid ülearusteks. Riiklike määruste põhjal on kooliskäimine ka meil teatavate aastate jooksul sunduslik. Kui kool paneb peale seesuguse kohustuse, siis peab tema hoolt kandma ka selle eest, et vaimlise ja moraalse kasvatus kõrval väärilisel kohal seisaks ka kehaline kasvatus. On ju otsekohe riiklikes huvides, et tema tulevased kodanikud oleksid täiesti terved ja tegu võimelised.

MITTE ÜKS EGA KAKS TUNDI NÄDALAS VAID VÄHEMALT ÜKS TUND PÄEVAS PEAB KOOLIDES PÜHENDAMA ÕPILASTE KEHALISELE KASVATUSELE.

Muidugi ei saa seda maksma panna ühel hooil vastavate ruumide ja õpetajate puudusel, vaid seda peab viima läbi järk-järgult ja võimalikult kiire korras.

— 1880. a. tuli esimeseks ilmameistriks poksis ameeriklane Paddy Ryan.

— Lord George armastab oma vaba aega viita ping-pongi mängides.

— Oliimpiavõitjad Abrahams, Love ja lord Burghley on Walesi printsi, tulevase Inglise kuninga, paremaid isiklikke sõpru.

Kergejõustiku hooaja bilanss.

Purustatud 18 rekordi, neist 5 naistelt. Korratud 4 rekordi.

Sportlik tegevus on siirdunud võimlatesse; oodatakse ka lund ja jääd. Kergejõustiklased võivad tagasi vaadata tehtud tööle ning sihtvõimlemise abil end vormis hoida järgmiseks hooajaks.

Missugused olid siis meie möödunud kergejõustiku hooaja tulemused, mida kõneleb see, mida saame lõpukriipsu all kokkuvõtet tehes. Käesolevast numbrist peale tahame lugejaskonnale pakkuda hooaja ülevaadet.

1930. a. jooksul on ületatud 18 rekordi, neist 13 meeste ja 5 naiste poolt. Sellega oleme kaugemale tagasi läinud eelmiste aastate tasapinnast, kuna ületamisi oli 1929. a. 29, 1928. a. — 38 ja 1927. a. — 24. Varemadel aastatel olid need arvud veelgi suuremad. Sellega peaks tähendama, et meie edenemine enam eelmiste aastate hooga ei arene.

800 mt. — 1:58,7 — J. Tiisfeldt.

3000 mt. — 8:52,2 — F. Beldsinski.

4×100 mt. — 43,5 — esitusmeeskond: Labent, Schütz, Rahn, Kesküll.

4×400 mt. — 3:25,4 — esitusmeeskond: Ütt, Rahn, Tiisfeldt, Kesküll.

5×1000 mt. — 13:51,0 — Tall. Kalev.

10×1000 mt. — 28:17,8 — Tall. Kalev.

800+400+200+100 mt. — 3:36,3 — Tall. Kalev

1500+800+400+200+100 — 8:03,7 — Pärnu „Vaprus.“

Sama — 8:03,0 — Tall. Kalev.

400+300+200+100 — 2:04,0 — esitusmeeskond: Kesküll, Estam, Tann, Tamm.

Teivashüpe — 368 — A. Tamman.

Kolmikhüpe — 14,33 — N. Küttis.

Kuul (7,257 kg) — 14,715 — J. Suuk.

Kuul (5,44 kg) — 17,18 — Viiding.

Naistele:

800 mt. — 2:29,5 — Jürgenson.

4×100 mt. — 54,1 — Tallinna Kalev.

Kuul — 10,98 — S. Teitelbaum.

Oda — 35,96 — S. Teitelbaum.

Kõrgus — 1,445 — Raudsepp.

Rekordide kordamine:

100 mt. — 11,0 — E. Labent.

400 mt. — 51,0 — J. Tiisfeldt, Mager.

1000 mt. — 2:37,6 — J. Tiisfeldt.

1500 mt. 4:10,2 — F. Beldsinski.

Kui meele tuletame maailma saavutisi, siis näeme, et ka seal vaatamata juba niikuini kõrgelekrutitud tagajärgede juures jätkatakse uute nimede kirjutamist rekordide nimekirja. Ka seal ei ole uute tippsaavutiste hulk väike. Pildi saamiseks loetleme need:

100 mt. — 10,2 sek. — Tolan, USA.

1000 mt. — 2:23,6 — Ladoumegue, Prantsuse.

1500 mt. — 3:49,2 — Ladoumegue, Prantsuse.

20 klm. — 1:4:38,4 — P. Nurmi, Soome.

25 klm. — 1:32:28,8 — Martelin, Soome.

Ketas — 51,74 — Jessup, USA.

Oda — 72,93 — M. Järvinen, Soome.

Oda kahega — 117,21 — Sunde, Norra.

Kümnevõistlus — 8.255,475 — A. Järvinen, Soome.

Vaatleme nüüd kodumaa saavutisi üksikutel aladel, võrdluseks lisades maailma parimaid. Alustame lühikesemaa jooksudega, kuhu kuuluvad jooksud kuni 400 mt. Neist on 60 mt. jooks väheharrastav ja tulemused selles on juba ajamõõtmise puudulikkuse tõttu kõikumad kuni 0,2 sek.

60 mtr.

K. Schütz — 7,1 sek.

Tiiderman — 7,1 sek.

Marks — 7,3 sek.

Matskin — 7,5 sek.

Gaikovitz — 7,5 sek.

Pantaloni — 7,5 sek.

Kiviselg — 7,5 sek.

Kruusimägi — 7,5 sek.

Roosson — 7,6 sek.

10 parema keskmise saavutus 7,42 sek.; 1929. a. sama keskmine — 7,26; 1928. — 7,46; 1927. — 7,26; 1926. a. — 7,27 ja 1925. a. — 7,54.

Möödunud hooajal oleme 60 mt. jooksus palju tagasi läinud. Eelmisel aastal oli parim aeg E. Lilienthali oma — 7,0 sek. Nüüd pole Lilienthal enam nimekirjas ja teised mehed pole suutnud jõuda tema tulemuseni. Edasi võib märkida, et ainult Tiiderman oli ka 1929. a. esimese kümne hulgas, kuna kõik teised mehed pole küüinud selle tasapinnani. Ka on 10 mehe keskmine halvem eelmise 5 aasta keskmisest. Seda jooksu pole ka suve jooksul palju harrastatud, mis ei võimaldanud meestel tulemusi parandada, võib arvata ühest küljest. Kuid teisalt tuleb vaadelda ka ülejäänud lühikesemaa jookse ja alles siis võime kindlamä joone tõmmata:

100 mt.

E. Labent — 11,0 sek.

R. Kesküll — 11,0 sek.

E. Rahn — 11,2 sek.

K. Schütz — 11,2 sek.

F. Ütt — 11,3 sek.

V. Korol — 11,3 sek.

Bolzak — 11,3 sek.

H. Kadak — 11,4 sek.

A. Jakobson — 11,6 sek.

H. Tamm — 11,7 sek.

J. Meimer — 11,7 sek.

10 parema keskmine aeg oleks sellega 11,3 sek. Eelmistel aastatel oli sama keskmine: 1929. a. — 11,18; 1928. a. — 11,22; 1927. a. — 11,42; 1926. a. — 11,41; 1925. a. — 11,46; 1924. a. 11,59; 1923. a. — 11,48.

Läinud aastal oli selles maas paremaks meheks K. Schütz, kelle aeg oli 10,8 sek. Nüüd on tema tagajärg palju maha jäänud 1929. a. tulemusest; kuid samal ajal on ka esimeste meeste tagajärg viletsamaks muutunud. See 0,2 sek. on päris saatuslik. 1929. a. oli 10. mehe aeg 11,3 sek., tänavu on seal kõigest 7. mees. 11,3 sek. läinud aastal katsid 6 meest, tänavu ainult 3 meest. Välja on langenud ka pärnakas Kuus, kellelt koos teistega oleks võinud kuidagi uue rekordi saavutamist oodata. Oleme nigelamad, kui kahel viimasel aastal. Kui reastame maailma paremaid samal alal, näeme sootuks muud pilti:

Tolan, U. S. A. — 10,2

Williams, Kanada — 10,3

Simpson, U. S. A. — 10,3

Körning, Saksa — 10,4

Wykoff, U. S. A. — 10,4

Lammers, Saksa — 10,4

Berger, Hollandi — 10,4

Dyer, U. S. A. — 10,4

Pendleton, U. S. A. — 10,4

Jonath, Saksa — 10,5

Hanlon, Inglise — 10,5.

200 mt.

N. Korol — 23,2

E. Rahn — 23,2

R. Kesküll — 23,5

K. Schütz — 23,5

J. Villo — 23,8

Rattus — 23,9

Tomson — 23,9

Bolzak — 24,1

E. Labent — 24,4

F. Ütt — 24,5.

10 parema keskmise saavutus seega 23,8 sek. Eelmiste aastate omad olid: 1929. a. — 23,76; 1928. a. — 23,5; 1927. a. — 24,04; 1926. a. — 23,99; 1925. a. — 24,03; 1924. a. — 24,15 ja 1923. a. — 24,08 sek.

Seega peab ka siin konstateerima vähjakäiku, kuna kahe eelmise aasta keskmine parem on möödunud hooajast. Ühte peab siin aga märkima lisaks eeltoodule, et 1. mehe saavutus on parem eelmise aasta omast, mis oli samuti Korolilt

23,4 sek. näol. 1929. a. oli 10. mehe aeg aga ainult 24,0 sek., tänavu koguni 24,5. Seega tippsaavutaja paranemisega pole teised suutnud edusammu pidada. Isegi rohkem. Nad on tagurpidikäiku pidanud konstateerida laskma. 1929. a. oli 10 mehe vaheaeg vaevalt 0,6 sek., tänavu koguni 1,3 sek.!

Maailma parimad kõnelevad siin sootuks kuhuvat keelt meiega võrreldes:

Simpson — U. S. A. — 20,6

Tolon, U. S. A. — 20,7

Dyer, U. S. A. — 20,8

Leland, U. S. A. — 20,8

Körning, Saksa — 21,0

Stewens, U. S. A. — 21,0

Berger, Hollandi — 21,1

Farmer, U. S. A. — 21,2

Geerling, Saksa — 21,2

Morrison, U. S. A. — 21,3

Wykoff, U. S. A. — 21,3

Van der Berge, Hollandi — 21,3

Mährlein, Saksa — 21,4

Gillmeister, Saksa — 21,4.

400 mt.

J. Tiisfeldt — 51,0

Mager — 51,0 b

R. Kesküll — 51,6

Rattus — 51,9

V. Korol — 52,1

J. Villo — 52,7

Herm — 53,0

Ferchen — 53,0

F. Ütt — 53,2

O. Topman, 53,7

Israel — 54,0

Kadak — 54,0.

10 mehe keskmine aeg on seega 52,32 sek. Eelmistel aastatel oli see: 1929. a. — 52,68; 1928. a. — 52,87; 1927. a. — 54,16; 1926. a. — 53,41; 1925. a. — 53,92; 1924. a. — 53,57 ja 1923. a. — 54,02 sek.

Seega on 400 mt. ainuke ala lühikemaa jooksudest, kus möödunud hooaja 10 mehe keskmine on parem eelmiste aastate omast. Tippsaavutus on endiselt jäänud rekordi kordamisele 51,0 sek. näol. Ainult Tiisfeldt ja Mager on astunud Koroli asemel. Ühest küljest on tänavu parimaid saavutusi alguses rohkem, kuid teised valguvad enam laiali. Üllatusmeheks sel alal oli viljandlane Mager, kelle aega kaks kella näitasid 51,0, mis pärast temaga ka arvestanud oleme.

Üldiselt võttes meie lühikesi maid, peab tähendama, et sel suvel pole meie suutnud saavutada seda, mis meil kahel eelmisel aastal ning millega peame konstateerima enda juures lühikesemaades vähjakäiku.

Oma tagajärgede võrdluseks laseme otsekohe kõnelda maailma paremate jooksjate aegu:

Bowen, U. S. A. — 48,0

Esman, U. S. A. — 48,2

Engle, U. S. A. — 48,2

Taylor, U. S. A. — 48,2

Gist, U. S. A. — 48,4

Morrison, U. S. A. — 48,6

Garlini, Itaalia — 48,6

Dills, U. S. A. — 48,6

Golding, Austraalia — 48,6

Noeller, Saksa — 48,7

Wilson, U. S. A. — 48,8

Feger, Prantsuse — 48,9

Barsi, Ungari — 49,0

Rinner, Austria — 49,0

Büchner, Saksa — 49,0

Martini, Prantsuse — 49,0.

Maailma parimaid lühikestes maades vaadeldes, näeme suurt domineerimist U. S. A. poolt. Eurooplastest on neis mäis esikohal sakslased, kuna ainult 400 mt. üksikud teised riigid nimekirja tulevad.

— 1893. a. tuli esimeseks lennuk-ilmameistriks ameeriklane Zimmermann.

— 1895. a. võitis belglane Protin Kölnis esimesed ehukutselistele korraldatud lendur-ilmameistri võistlused.

Saksamaal ja Ameerikas on uuesti hoos 6 päeva jalgrattasõit. Start Berliinis.

Hooaja poksivõistlused.

(Algus 1. leheküljel.)

Kärbeskaalus

võitis Jakobson Lindenvaldi (Sport). Tehniliselt oli üks õhtu kehvemaid kohtamisi. Vilets on jalgade töö ja kindlusetud löögid. Võidab esimene. Pühapäeval on Jakobson oma klubikaaslase Pöderi vastu ja juba parem ja võidab seda tõhusama tööga. 1) Jakobson, 2) Pöder ja 3) Lindenvald.

Kukekaalus

on ainult kaks meest — Reinthal ja Mideberg (Sport). Võidab kindlalt esimene.

Sulgkaalus

võidab Schvalbach (Sport) poksiklubilase Seebergi. Esimesel ringil tehakse vaid pooltosinat lööke,

mis omast kohast harulduseks,

sest peetud võistlustel oli kombeks gongi kõlades hakata otsekohe lööma ja lõpetada see „töö“ alles gongi kuulutades lõppu. Väikese ülekaaluga võidab Schvalbach. Pühapäeval tegid Jegorov ja Schvalbach omavahel vaatamisväärse partii. Schvalbach ei poksi üksi ihu ja hingega, vaid võtab veel appi suurepärase miimika, mis väljendab suurt „surmapõlgust.“ Kena tööga võidab Jegorov.

1) Jegorov, 2) Schvalbach ja 3) Seeberg.

Kergekaalus

saab Lillemägi, kes tulnud Tartu „Kalevist“ üle Tallinna „Kalevi“ värvidesse, loobumisevõidu Hendriksonilt (Tall. poksiklubi), Rööding (Sport) saab loobumisevõidu poksiklubilaselt Tiidolt. Taari vastu satub noor TPK kursant Velishinski.

Kaks ringi paneb mees Taari tugevatele löökidele mehisel vastu,

osutamata ühtegi ataaki või katsset kaitsta end. K-o-d aga ei tule nii kergesti. Alles kolmandal ringil, kui Velishinski näeb oma vastupanu mõtetust, annab ta Taari löökide saju all alla. Meehipaeluv on vaadata Lillemäe ja Taari kohtamist. Lillemägi on võistluste poolt tublisti noorem poksija kui Taar.

Eriti taiplik on ta end kaitsma ja kaitsest lööma.

Taar, kellel taktika pole olnud kunagi just erilisel kõva külg, satub liigselt hoogu ja hakkab tuiskama. Lillemägi teeb tasa-targu, teeb puhtaid lööke. Mitmel korral saab ta Taarilt tugevaid vasaku madallööke kõhtu, kuid need ei suuda teda reast viia välja.

Kolmanda ringi lõpul on Taar läbi,

kuid ka Lillemäel ei piisa jõudu k-o tegemiseks. Võidab Lillemägi. Taar lööb lohutuseks selle järgi Tartu „Kalevi“ meest Janseni punktidega, kuna Lillemägi paneb maksma oma paremuse Röödingu vastu, kes viimasel ajal avaldab treeningupuuduse ja tagasimineku tunnuseid.

Nii tuleb, et Eesti meister jääb hoopis kohata,

kuna ta kaotab veel Jansenile, loobudes esimese ringi järgi.

1) Lillemägi, 2) Taar ja 3) Jansen.

Kergekeskaalus

on 8 võistlejat. Koos ka kõige paremad lööjad. Ilusas matshis võitis Saasep (Sport) Vahit (Tartu Kalev). Ta ülekaal polnud küll käega katsutav, kuid võidu tõi talle suure punktide ülekaalu annud esimene ring. Laubert (Tall. politsei spordiring) võidab napilt Schmidt (Sport). Noor „Kalevi“ kursant Jansikesega juhtub selline ime-lik asi, mida nimetatakse tehniliseks k-o-ks. Teisel ringil

kuuleb mees kõrvus „Jeruusalemma kellahelinat“ ja annab selle peale kohe alla.

Tema võitja oli Nilender (Sport). Tasases matshis võidab Reino (Kalev) Jänese (TPK). Saasep võidab Lauberti, näidates end tublisti rälbalamana kui laupäeval. Ei puudunud palju, et Laubert oleks võitnud. Äärmiselt tuline on Nilenderi—Reino matsh. On ainult löögid, igasugused igast positsioonist. Mida aga ei näe, on kaitse. Nilender saab siiski tugevasti lüüa. Ka Reino ei jää puutumata, vaid piilub temagi vargi kohtunike laua poole, et näha, kas tõuseb vinginui, mis kuulutaks maheda lõpu sellele karedale tööle.

Võidab Reino. Peaaegu sama kõva on löömine Reino ja Saasepa vahel. Viimane näitab üles suurt aukartust Reino mitte just maailma-meisterlikele võimetele ja jaotab selle tõttu. Kuna Nilender loobus Laubertile, jäi ära kolmanda koha matsh.

1) Reino, 2) Saasep ja 3) Laubert.

Keskkaalus

on väljas vaid kolm meest — meister Misler, Reimann ja Võrgi. Misler—Reimanni matsh on huvitav just oma taktilise külje tõttu. Misler, kes pole lähimaa võistluse mees, kaotab kaks esimest ringi Reimannile. Misleri mäng näib olevat mängitud. Saades aga ergutust oma sekundandilt Jegorovilt, võtab Misler end kokku, pressib viimase jõuga peale, varistab Reimanni peale tungid põrmu ning

sunnib oma tugevate punshidega alistuma tehnilise k-o-ga.

Tugevasti lööb Misler Võrgit, kelle ninast juba esimesel ringil hakkab tugevasti voolama verd. Kolmel ringil Misleri suur ülekaal ja võit sellega.

1) Misler, 2) Võrgi ja 3) Reimann (Tartu Kalev).

Poolraskes

on huvide tulipunktiks Kuura—Valdmanni kohtamine. Need on kaks elupõlist riivaali, kellel ka tõesti põhjust teha üks kõvem löömine. Esimene ring on tasavägine, vaid paar metsikut ataaki Kuural, millele Valdmann vastab oma sissetõtatud sirgetega. Teise ringi algus Valdmanni, lõpp Kuura.

Kolmas ring on maruline.

Valdmann surub Kuura nõõridest läbi, kuid knock-outi ei jaksa. Seda ei õnnestu teha ka

Kuural, kes kolmanda ringi lõpul on väikeses ülekaalus. Äärmise napi paremusega võidab Kuura. Pühapäeval võidab Kuura ülekaalukalt veel Koniksi (TPK) ja viib sellega ära esimese koha.

1) Kuura, 2) Koniks ja 3) Valdmann.

Raskesaalus

on ainult kaks meest — Alalooga (Sport) ja kursant Schütz (Kalev). Võidab esimene. Krobeline matsh.

Punkte said: „Sport“ 21, Tall. „Kalev“ 11, TPK 8, Tartu „Kalev“ 5 ja Tall. politsei spordiring 1.

Tartu Kalev-Tallinna Kalev 4:4.

Võitis Tartu raskekaalu võidu tõttu.

Käesoleval aastal kujuneb poksihooaeg võrreldes eelmistega hoopis elavamaks. Kui läinud hooaegadel korraldati peale kõige vajalisemate võistluste, nagu esivõistlused ja maavõistlused, vaid seltside omavahelisi võistlusi ja vahest harva rahvuslikke poksivõistlusi, siis on märgata tänavusel hooajal erilist edu klubimatshide korraldamisel. Ja need ongi meie tugevamad poksivõistlused alati olnud, sest seltsid seavad ju interklub-matshiks nõõride vahele oma paremaid fightereid.

Seekordne „Kalev“—Tartu „Kalevi“ klubimatsh oli arvult kolmas. Kahel eelmisel klubivõistlusel domineeris Tallinna „Kalev“, kes võitis oma Tartu nimekaimu paraja ülekaaluga. Seekordne kolmas kohtamine oli tugevam eelmisest kahest — on ju Tartu edenenud õige tugevasti. Ülikoolilinna paremad kaalud on kukekaal, kerge-keskaal, sulgkaal ja keskkaal. Milleri ja Lillemäe tulekuga Tallinna on Tartu kaotanud oma tugevad esindajad, kellele tuleb aga siiski paraja võimega mehi peale.

Eesti Dempsey või Lukin-Lukk ei hoolivat käesoleval hooajal palju poksist, kavatsevat abielluda ja sellega koos käia maailmameister Tunney teed — loobuda poksist. Teisalt kuulub jälle vastupidiseid jutte, et Lukk treenerivat tubliit ja tahab võita endale praegu lahtise raskekaalu tiitli.

Pühapäevaõhtune poksimatsh Tallinna ja Tartu „Kalevite“ vahel ei tõmmanud kokku seekord nii palju rahvast, kui oleme harjunud nägema poksivõistlustel. Põhjus on ju väga lihtne — pühapäeval peeti võistlusi neljas kohas.

Klubimatshi avavõistlusena asusid nõõride vahele sulgkaallased

MILLER (TALL. KALEV) JA IND (TARTU KALEV).

Esimesel roundil on Miller veidi parem oma vastasest. Tartlane poksib kuulsa south paw stiiliga ja püüab saavutada tabavust alati parema svingiga — löök, mis ei ole kuigi otstarbekohane enam, Ind on tugeva füüsilise ehitusega, kuid lööb veel veidi vähe ja aralt. Teise roundi alul teeb eksmeister Miller tubliit tööd. Ka Ind arendab end tugeva vastupanekuni. Kolmas round läheb Milleri suure ülekaaluga. Lõpupeole on Ind löödud kaunis abituks ja ta poeb ringi nurgas allasukeldudes peaga käte vahele varju. Miller on liig hell ja „viisakas“ ringis — treener soovib ta seesuguse kaitse korral lüüa ja ikkagi lüüa, sest

POKS EI OLE JU VIISAKUSE ÕPETAMINE. Välismaal hoolitsetakse vastasest vähe niisugusel korral. Miller võitis puhtalt. Tallinna Kalev juhtis 1:0.

Teiseks paariks tulevad lahingusse kergekaalu LILLEMÄGI (TALL.) JA MARMOR (TARTU).

Vastne Taani võitja Lillemägi avab võistluse tugeva infightinguga ja püüab lüüa vastase segaseks rohkete puntschide tarvitamisega. Lillemägi domineerib päris korralikult mitte just nõrga Marmorile üle. Round Lillemäe. Teisel roundil Marmor katsub üksikute sirgetega seada olukorda enese kasuks, kuid jällegi on ülekaalukas lähivõitluses Lillemägi. Viimane taganeb asjatult kolm korda roundi jooksul Marmorile peale tungi eest, selle asemel, et lüüa kaitsetult peale tulevat vastast. Roundi lõpul väsis tartlane ja on kaunis segane. Lillemägi tabab ilusti mõlema käega. Kolmandal roundil Marmor on varsti groggy. Lõpul isegi k-o lähedal. Marmor võist-

lusviisi rikkus liig rohke vastase peal lamamine ja klintsimine. Võitja Lillemägi. Punktid 2:0 Tallinna Kaleville.

Huviga odati kergekeskaalu heitlust REINO (TALL.) JA VAHI (TARTU) VAHEL. Tallinlane võitis hiljuti peetud Kalevi rahvuslikud poksi võistlused, kuna Vahi samas kaalus sai napi kaotuse Saasepalt, kes ei suutnud võita Reinot.

Nüüd oli aga pilt teistsugune. Vahi poksis kahel esimesel roundil haruldase innuga, kasutades eriti rohkelt paremaga upercutti, millega tabas alati pea ees pealetulevat Reinot. Geza Leitner, Kalevi treener, seletas küll kogu aeg, et tarvitagu Reino vasak sirget ja löögu. Kolmandal roundil peab selguma Reino paremus. Kuid Reino ei olnud hoos sel päeval. Algas on kohe Vahi paremuse tunnistaja. Reino satub umbropsu peale minnes ikka parema upercuti otsa ja kaotab kohe tasakaalu. Roundi keskel on Reino nina juba verine. Lõpul väsis Vahi, kuid võidab siiski roundi. Ka teisel roundil jätkub Vahi ülekaal. Kesk roundi Reino püüab kenasti, kuid lasend lüüa siiski rohkem. Reino sai lüüa just enese stiilivigade tõttu. Kolmas round on mõlema väsinud oleku ja abituse demonstratsioon. Mõlemad on segased ega seleta enam õiget löökide suunda. Vahi võitis kahe esimese roundi tõttu. Punktid: Tallinna Kalev — 2; Tartu Kalev — 1.

Järgnes

KUKK-KAALU MATSH REINTHALI (TARTU KALEV) JA GRIDINI VAHEL.

Tallinna Kalevi esindaja on noor poksi ja äsja lõpetanud kursused. Siiski näitas Gridin tublit löögijõudu ja indu, puudus tuli vaid tehnikast ja tabamise oskusest. Ka vastupidavus ei ole veel küllalt suur. Esimese Reinhali kuuluva roundi järele Gridin alustab teist roundi õige tugevalt, kuid väsis lõpul ja annab ülekaalu jälle Reinhale. Kolmandal roundil kohtunik Lepp katkestab heitluse, mis järel Reinhali on võitnud ainsa tehnilise k-oga õhtu jooksul. Punktide seis 2:2.

Rahulolematust avaldas publik matshi

VÖRGI (KALEV TALL.) JA REIMANNI puhul keskkaalus. Esimesel roundil Reimann alustab kohe atakidega, kuid teeb sealjuures alati määrustevastaseid kassilööke. Nende eest oleks pidanud tegema märkusi! Vörgi on tagasihoidlik, kuid ühele Reimanni atagiile vastab salvavalt. Teisel roundil on Reimann alul parem, kuid ei loobu foulidest. Vörgi löi tegelikult tõesti vähe, kuid roundi keskel tegi rahuldavaid lööke.

Kolmas round oli tasavägine. Kohtunikud andsid võidu Vörgile, Tartus oleks otsus olnud kindlasti vastupidine. Reimann peab parandama enese võistlusviisi, muidu võib ta saada diskvalifikatsioone. Tallinna Kalev juhtis 3:2. Publik vilistas sellele otsusele.

Poolraskekaalus esinesid

KÕIKIDE KAALUDE MEISTER VALDMAN (TALLINNA KALEV) JA „KEEGI“ TAMM (TARTU KALEV).

Võistlus algab Valdmani mõne tugeva löögiga, misjärel Tamm poeb kiürus ringi nurka, otsekui Valdman oleks „kurat“, nagu tähendas treener. Seesugust asja ei tohi teha ringis, kuna vastane saab liig üleoleva tunde. Valdman on esimesel roundil täielik peremees ringis, kuid ei saavuta seda „elatismiinimumi“, seda lõppakkordi, mis vajaline. Teisel roundil jätkub Valdmani ülekaal, kuid Tamm lööb ka vahete vahel mõne löögi otsekui eksituseks sekka. Kord kukub Tamm komisustest tagurpidi maha.

Kolmandal roundil Valdman lööb Tamme kord kõikumana, kuid jätab kasutamata momenti, kuna ei ole niipalju tuult, et „tamme“ murda. Roundi lõpul väsis Valdman, ega suuda enam midagi ette võtta. Valdman püüdis liig palju tabada vastase nägu, kuna ei pööranud suuremat tähelepanu kehale, mis oleks annud vahet reaalsema tulemuse.

Tallinna Kalev juhtis 4:2.

VIIMASE MATSHINA SERVEERITI KEHV PALA.

Poksisid Schütz (Tallinna Kalev) ja Kübar (Tartu Kalev). Mõlemad noored poksi ja veel vähe treeneerinud. Kübava võitlusviis omas siiski rohkem poksiilmet, kuid nüüdusid löögid. Ja poksi juures on vaja vaid lööke ja uuesti lööke! Matshi võitis Kübar, millega seis kujunes 4:3 Tallinna Kalevi kasuks. Et kärbeskaalus Tallinna Kalevil ei olnud panna välja meest, siis tuli loovutada punkt Tartu Kaleville. Üldtulemus seega 4:4, kuna raskekaalu võidu tõttu

KLUBIMATSHI VÕITIS TARTU KALEV JA OMANDAS O.-Ü. „ESTO“ RÄNDAUHINNA ÜHEKS AASTAKS.

Õhtu ilusamad matshid olid Vahi-Reino ja Lillemägi-Marmor. Lillemägi on arenenud õige tun-

Ungari-Itaalia-Poola maavõistlusel Budapestis 100 mt. start. Vasakult: Farkas (U.), Brignoli (It.), Pernak (P.), Balogh (H.), Piva (It.), Novak (P.).

Käsi-palli revüü.

Russ võitis korvpallikarika.

Pärnu Vapruse õnnetu retk Tallinna. — Keskkoolide võistlused tõmbavad publikut kokku. — Eesti esivõistlused algasid. — Puhkekodu mängis Russidega.

See „otsustav tasuvõistlus“ Kalevi ja Russi korvpallimeeskondade vahel NMKÜ karika omandamiseks meelitas läinud pühapäeval käesoleva hooaja rekordse pealtvaatajate hulga Saksa kultuuromavalitsuse võimlasse. Võimla õhk muutus lämmatavaks ja palavaks, kuid sinna hulka karjuti veel elavalt ja soojalt poolehoidu oma lemmikutele, kes väledalt joostes püüdsid kombineerida korvpallimääruste kohaselt endale võitu välja.

RUSS OLI TOOKORD PAREM KALEVIST, kuid millimeetri võrra, kui seda niiviisi võib mõõta. Mäng iseenesest oli küll tugev ja põnev, kuid nõrgem tasemelt eelmiste võistlustega võrreldes. Meestel ei ole seda õiget indu veel olemas või õigemini nad on end ülemänginud. On ju nii Russi kui Kalevi mehed mänginud juba „eluaeg“ ja seda ikka tasuta, minnes välja amatöörmõistest. Ja kaua sa ikka rahva ees „niisama muidu“ sporti teed.

Kalevi algedu püüab Russ peagi kinni, poolajaks suutis isegi saavutada kahepunktilise juhtimise — 12:10. Teisel poolajal kestab kibe heitlus võidukorvide peale edasi. Alul juhivad jälle Kalev, siis jõutakse viigini 23:23, misjärel Russ kindlustab endale võidu paari õnnestunud korviga. Lõpptagajärg Russi kasuks 27:24 (12:10). Käesoleva aasta NMKÜ korvpallikarika sai endale Russ. Karikas on õige visa rändama. Läinud aastal võitis selle Kalev, aasta enne seda NMKÜ. Tuleval aastal on jälle siis NMKÜ kord, kui uskuda NMKÜ mängijate sõnu. Russ ja Kalev on siiski mõlemad paremad NMKÜ-st.

Tallinnat külastas samal finaaliõhtul Pärnu parim käsi-pallimeeskond Vaprus, kes pakkus Tallinna NMKÜ-le kaunis tusedat konkurentsi. Võrkpallis Pärnu pikad poisid tegid esimesel game'il NMKÜ-le kõva „sõidu sisse“ ja töid võidu välja 15:7. Teisel game'il pääsis maksvusele NMKÜ väike ülekaal, suudeti lüüa Vaprust 15:13. Kolmandal game'il Pärnu meeste jõud ja ind oli otsas. NMKÜ mängib küll nõrgalt võrk-

palli, kuid sattus siin veidi hoogu ja võitis viimase mängu 15:6, olles kord segi 12:0 juhtimisel. Kogu matsh läks seega NMKÜ-le 2:1.

Korvpallis oli esimene poolaeg NMKÜ ja Pärnu Vapruse mängus äärmiselt tasavägine, kuid ka haruldaselt loid. NMKÜ juhtis ikka paari korviga, kuid Pärnu Vaprus vastas sellele peaaegu järjekindlalt ja nii jõuti poolajaks viigini 26:26. Teine poolaeg muutus aga NMKÜ suure üleoleku illustreerimiseks. Mängiti päris vabalt ja platsil näis olevat alati rohkem NMKÜ mehi, kuna Vapruse pikad poisid otsekui kadusid ära. Ja kadusid tõesti, kuna kohtunik hoolitses nende vigade eest agaralt. Mängu võidab NMKÜ 63:44.

Ag Pärnus mängivad mehed kindlasti paremini, mida näeme sellest, et Pärnust on pealinna meeskonnad väga harva puhtalt võitudega tagasi tulnud.

Käsi-palli edu koolide juures ei ole vähenenud põrmugi. Vahest arenenudki edu suunas. Kuid mängud ise on muutunud hoopis nõrgemateks, kui nad seda olid aastate eest. Ei ole keskkoolide meeskondades ühtki suurt löögijõudu, koolid saadavad võistlustele vähe treeneerinud ja algajaid mängijaid, kes käsi-pallitundjale ja nõudjale publikule ei suuda pakkuda muud kui magedat leent. Võtame näiteid viimaselt TKSÜ õhtult. Korvpalli mängisid vanad meistrid — reaalgümnaasium ja vene gümnaasium. Mäng oli räbal ja paiguti koguni algeline mõlema meeskonna pool. Karistusviskeid tehti huupi ja publik imestas, et miks ei tule neist visetest korve. Aga peab oskama viisata.

Niisama räbalat mängu nägime võrkpallis, kui kohtusid Vestholmi gümnaasium ja kolledsh. Punased Vestholmi poisid olid õige nõrgad ja tunnevad õiget võrkpalli väga vähe. Serveeriti publikule harilikku „naistemängu“, vahest harva eksis hulka mõni üksik surumine. Kolledsh näitas küll veidi enam viimisteldud mängu, kuid ei pakkunud ka midagi erilist. Ja niisugust mängu serveeritakse nüüd, mil meil on niipalju tudeeritud ja isehakanud käsi-palli teoreetikuid ja asjatundjaid.

Naiste võrkpall 3. tütarlaste gümna. ja Kubu gümnaasiumi vahel oli näide kaunis nõrgast naiste võrkpallist. Alul tütarlapsed ei saanud isegi serve korralikult üle võrgu. B klassi võrkpallist prantsuse lütseumi ja kommertsgümnaasiumi vahel ma ei tahagi kõneleda.

KOOLIDE VÕISTLUSTASAPIND OLI AASTATE EEST PALJU PAREM.

Vahest talveks paraneb asi, kuna praegused mängijad suudavad selles ajaks õppida midagi. Siiski arvan, et edu on nendel õpilastel palju suurem, kes saavad treeningut seltside harjutustundides.

(Järg 8. leheküljel.)

duvalt ja on kindlaim kandidaat 6. ja 7. detsembril peetavatel Tallinna esivõistlustel Tallinna meistri tiitlile. Üldine klubimatshi tasapind ei olnud tugev. Nõrgem harilikust oli Valdman, kes peaks ju ometi edenema, kuna on korralik harjutaja ja saab hea juhtumise. Vörgi ei pakkunud ka väga palju, olgugi et Geza Leitner seletas, et Vörgi poksinud hästi. Noor kursant Gridin jättis kena mulje ja näitas, kuidas peab võitlema Eesti meistri vastu.

Laialdaselt korraldatud kursused annavad palju materjali ja võimaldavad suure valiku. Aga praegu on ta ikkagi veel lihvimata, ja mis väärtus on ühel lihvimatul kalliskivil. Paari kuu järele võime loota veidi poksitamise tõusu, kuid Eesti-Soome maavõistlusele peame minema suure kartusega. GPU

Kehakultuuri sihtkapitali valitsus reorganiseerimisel.

Inspektorile kindel töökava.

Hiljuti pidas kehakultuuri sihtkapitali valitsus oma korraldust koosoleku. Pea kõik valitsuse liikmed olid kohal. Aruannetest selgus, et pooleaasta jooksul on hulk tööjõudu läinud just organiseerimise tööle ja kehakultuuri tehniliste ülesannete täitmisele, mis kehakultuuri sihtkapitali valitsuse inspektorilt on nõudnud tema terve tööjõu. On korraldatud rida kursusi, naisvõimlemise demonstراتsioone, ekskursioone Soome ja Rootsi võimlemispidustusele, loenguid jne. Üksmeelselt toonitas koosolek, et on tehtud palju sarnast tööd, mis tegelikult kuulub spordiseltside ja nende juhtivate organite ülesandeks, kuna inspektori töö peaks olema rohkem juhtiv ja inspekteeriv. Selgus pealegi, et inspektori büroo on täiesti üleaarne asutus ja liig kulukas. Tulevikus jääks kõik see inspektori puhtkantseleiline töö sportbüroo kätte, missugune allub spordi keskliidule ja saab toetust sihtkapitali valitsuselt. Sportbüroo praegu korraldab keskliidu ja nelja eriliidu, ühes nende osakondade tööd ja on kuni sportorganisatsioonide üldbürooks. Siia koonduks ka inspektori büroo tööd ja sellega oleks saavutatud üldiselt jällegi kokkuvõtteid, sest ametnikkude juurevõtmine ei ole tarvilik. Inspektori asjaajaja jääks ajutiselt sportbüroo teenistusse seni, kui büroo liidetakse töö korraldatud.

Inspektori enese tegevuskavva võeti põhivõimlemise muudatusi ja terve senine töö jaotati inspektori ja spordi keskliidu vahel. Peamotiiv oli see, et inspektor jääb juhtivaks propagandist — teaduslikuks tööjõuks, kuna keskliit täidaks rohkem puhtkehakultuuri tehnilisi ülesandeid. Kehakultuuri sihtkapitali valitsus võttis enese kohta ka uued põhimõtted.

Valitsus jääks nüüdsest peale raha jagajaks asutuseks ja kontrollijaks väljaantud summade korrapärase ja otstarbekohase tarvitamise üle. Inspektor alluks otsekohe sihtkapitali valitsusele.

Inspektor seab oma töökava vähemalt 3—6 kuu peale kokku, millise sihtkapitali valitsus

ühes keskliidu juhatusega läbi arutades maksma paneb. Peale selle inspektori ülesandeks jääks loengute korraldamine, vastavate välismaa asutustega läbikäimise ja ühenduse pidamine, nõuandmine sportorganisatsioonidele, kehakultuuri küsimuste selgitamine loengute ja ajakirjanduse kaudu. Spordi keskliit saab senised instruktorid oma valdamisele ja korraldab nende abil kursusi kindla kava järgi. On mõeldav, et inspektor oma tööjõudu ei pühendaks ainult pealinnale, vaid vähemalt 1/3 oma tööpäevadest rändaks mööda maad ja teeks seal selgitavat tööd kehakultuuri alal. Selle uue korraldusega kaob see puhttehniline töö, mille kallal inspektor praegu oma bürooga ametis oli, täitsa ära, ning selle töö korraldaks nüüdsest spordi keskliit, kellel vastav aparaat on olemas kehakultuuri tehniliste ülesannete täitmise läbiviimiseks. Senine paralleelne töö, mida inspektor ja keskliit korraldasid, tõi suuri segadusi ja tihti oli aluseks arusaamatuste tekkimisel. Sihtkapitali valitsus tungis liig peensusteni kehakultuuri tehnilistesse küsimustesse ja oli tihti raske teha vahet, kas sihtkapitali valitsus on juhtiv organ, või harilik spordiselts. Väga õige ja tabav oli ühe koosolekust osavõtja väljendus, et miks peab sihtkapitali valitsus korraldama ekskursioone, kui seda palju väiksema vaevaga reisibüroo korraldada võib.

Loomulikult, et meie tõusev ja noor spordiliikumine ei ole veel suutnud oma tööle kindlaid raame luua ja tihti ette võetavad reorganiseerimised ei anna igakord soovitud positiivseid tulemusi. Kuid see ei tähenda veel, et reorganiseerimine ei ole vajalik. Nende kõikide pahede kõrvaldamiseks vaja ikkagi tööd nii korraldada, et igal organil oleks omad kindlad sihtjooned, mille alustel temal töötada tuleks. Siis on palju vähem paralleelsust ja ei ole alust arusaamatuste tekkimiseks.

Koosolek iseenesest moodus täie töökoosoleku tähe all.

Suurepäraseid aegu püstitati veel teatejooksudes. Pärnu-Sindi vahelise ja ümberlinna teatejooksud võitis „Vaprus“ ühes vastavate karikatega J. Meimerilt ja linnapea O. Kaselt.

ERITI SILMAPAISTVAD OLID HÜPPE- SAAVUTUSED.

Nii seisab juba teist aastat esikohal hooaja parima kõrgushüppajana Gert Schmidt, kelle tänavune parim mark oli 181 sm. ja kolmel korral ületas 180 sm. kõrguse. Pärnu mitmekülgsena hüppajana tuleb märkida A. Kongast, kes kõrguses viiel korral saavutas 175 sm., kauguses tõstis rekordi 6,44-le ja kolmikut tegi 12,82.

Üldiselt tuleb pidada Pärnu „leivanumbriks“ kõrgushüpet.

TEIVASHÜPPES SEISAB VÄLJASPOOL KONKURENTSI ERI TI TAMMANN EESTI REKORDILISE SAAVUTUSEGA 368 SM.

Kauguses saavutas Haitov 634 sm. ja Meimer 633,5 sm.

VISKED ON ENDISELT NÕRGAD.

Meimer oli täielik vari Amsterdamis kaheksandast odaheitjast maailmas, kes oma tänavuse parimaga ei pääse ka esimese 80-ne hulka! Meimeri odavorm on seletatav tema tegutsemise tõttu spordiõpetajana, milline elukutse vaevalt mahti annab korraliseks treeninguks. Meimeri tänavused margid odas, kettas ja kuulis olid 58,83, 37,13 ja 12,39.

Hooaja hinnatavam viske langes kettaheitse Hanschmidtilt tagajärjena 38,10 mt. Häid lootusi tisedaiks heitjais tõusta omavad noored Martens, Puistama ja Reiter.

Võru kiri.

Võrulastest Kais ja Leinbock ületanud rekordi.

Võru sport on sammunud harilikult tagarinnas — nii arvatakse sportlaskonnas.

Seda põhjustavad Võrumaa rekordid ja Võru ajakirjanduse ebaõige suhtumine spordisse.

Et ajakirjanduse poolt peaaegu kõik spordisündmused surnuks vaigitakse, siis on arusaadav, et Võru sportlasi ei tunta. Siiski pole Võru spordiga lugu paha. Viimasel ajal on Võrus tõusnud mehi, kellest edaspidi, kui Võrus spordiõudulud paranevad, kindlasti väärikad suursportlased saavad.

Ehkki Võrust pole tulnud kuulsate nimedega sportlasi, on siiski Võru andnud mitugi meest, kelle tagajärgi küllalt on hinnatud. Neist võiks mainida Piipu, Toonekurge ja Kindsikot.

Võru tugevamaks alaks on hoota hüpped. Paremad mehed on Leinbock ja Kais. Mineval aastal ületas Leinbock hoota kauguses eesti rekordi tagajärjega 3,10. Hoota kolmikus olid Leinbock ja Kais riigis 2. ja 3. kohal. Sel aastal oli Võrus teine üllatus: poistespordiliidu võistlustel ületas Kais hoota kolmikus eesti rekordi, näidates tagajärge 9 mt., mis 5 sm. võrra parem ütti nimel seisvast. Võrulastele on see lohutuseks ja rõõmuks, sest Võrus on ka mõnigi väärikas sportlane; Võru pole igalpool viimane.

Järvamaa 5., mitte 8. kohal.

Kiri toimetusele.

Järvamaa sportlased ei saa leppida, et neid kergejõustikus 1930. a. on 8. kohale asetatud. Andmed Järvamaa kohta on sootuks puudulikud. Järva mk. kohta on andmed võetud kevadistest kaitseliidu võistlustest. Sellega on seletatav, miks puuduvad kolmikhüpe, 400 mt. jne.

Järvamaal on aga hooajal palju võistlusi olnud, iga alevik ja linnake on vähemalt ühed, kui mitte rohkem, viimaseid pidanud. Arusaamatus on selles, et vähesed tagajärjed on sattunud suuremate ajalehtede veergudele. Allpool Järva tõelised tagajärjed suurimailt võistlusilt.

E. Hindrekus 11,8; E. Hindrekus 25,0; E. Hindrekus 57,6; K. Allik 2,14,7; A. Kuulmata 4,33,4; K. Fatal 10,02,00; E. Hindrekus 6,29; E. Laube 1,60; H. Kobbin 12,12; H. Kobbin 3,15; H. Reitsak 11,54; H. Reitsak 37,64; H. Reitsak 54,92. Seega on Järval 96 punkti senise 107 asemel ja viib Järva õigustatult 5. kohale, kus ta ennagi seisnud. Järva ettepoole asetamisega kerkib teiste maakondade punktide arv. Harju, Tartu, Pärnu jäävad endisteks. Virul jääb 56 asemel nüüd 57, Valgal 97—100, Võrul 98—101, Lääne ja Põhja saavad samuti 2 punkti. H. R.

„SPORDILEHE“

järgmine number
ilmub 5. detsembril.

Talitus.

Pärnu hooaja ülevaade.

Eesti kolmas spordilinn. Häid saavutusi kergejõustikus.
Teivast — 368 sm.

Arno Poolak.

Pärnu spordi elu on muutunud viimasel kolmel aastal uuesti intensiivseks ja selle järele on suupellinna tituleeritud — Eesti kolmanda spordilinna nimega.

Seltsidest on tõusnud „Tervis“ endiselt esikohale rea languaastate järele.

„Vaprus“ juures on märgata viimasel ajal seisakut, milline tingitud osaliselt rea tegelaste ja sportlaste kaotuse tõttu väljamaale minekul ning Pärnust lahkumisel.

Spordiseltside liit on teinud hinnatavat tööd, kus aga ei puudu ka varjuküljed. Edaspidi tuleks liidul avaravaatelisemalt tegutseda ja püüda Pärnu spordi elu mitmekesistada.

1929. a. hooaega võis nimetada Pärnu kergejõustikus hiilgavamaks varematest just tippsaavutusil. Ent vast mõõdunud sesooni tuleb pidada tagajärjekaks massisaavutusil, kuigi selle kergejõustiklaste jõugu hulka kuuluvad sportlaspeere on võrdlemisi väikearvuline ja sporditaevasse kerkinud varem aastail, kuna uusi lubavaid noori peale kasvamas vähe. Need noored, kellest alamaal kõne, on paari eelmise hooaja jooksul valminud „vili“.

HOOAJAL PURUSTATI EESTI REKORDE
KAKS JA KORRATI ÜKS NING MAAKONNA
OMI PARANDATI ARVULT 15.

Linnavõistlusi peeti vaid Tallinnaga, milline kaotati rängalt. Traditsiooniline linnavõistlus naaberlinna Viljandiga jäi ära sealsete juhtide äärmise loiduse tõttu.

Vanadest edukamaid linnavõistlusi korraldama olid noored, kes oma spordidiktaatori Lex Tammani (rekordimehe Ervin Tammani 17-aastane veli) juhtimisel püstitasid Pärnu spordiajalukku ainulaadse saavutuse — tulles Eesti linnadest esikohale võitudega Tallinna, Tartu ja Valga üle. Seda hinnatavamalt tuleb suhtuda noorte võitudele, et Pärnu keskorganisationsõõn äärmise vastumeelsusega üldse lasi võistlusi korraldada! Veel

mõõdunud kevadel ütles endine liidujuht, et Pärnu kergejõustik on lapsekingades; kuid aeg on tõestanud, et kergejõustik sammub järjekindlalt tõusu tähe all, kuna lapsekingades vaid võistluste korraldamine.

TÄIESTI VÄHJAKÄIKU SAMMUB NAIS- SPORT;

kergejõustikus ei ole suudetud üldse midagi pakuda ja Pärnu staadioni juubelivõistlusele ei suudetud kohalikele seltsile isegi ühiselt panna välja ühtki kombineeritud naiskonda kohalviibiva Tallinna „Kalevi“ 10-hingelise teatejooksu naiskonna vastu. Seega lasid Pärnu naised kergejõustikus oma nimele kirjutada täieliku pankrotitunnistuse!

Hooaja jooksul korraldati rida võistlusi, lavastati arvukalt teatejookse. Välisvõistlejaid esines sageli väljaspoolt Pärnut ja samuti võimaldasid sinised esmakordselt omi sportlasile võtta osa välisvõistlustest. Eriti tuleb märkida publikumis huvi tõusu kergejõustiku vastu.

Sprinterite klassis jäid tippsaavutused veidi nõrgemaks mullusest, iseäranis 100 mtr. 60 mtr. oli võitmatu D. Tiidermann, kes kahel korral katkis selle distantsi rekordilise ajaga 7,1.

Tüsedamaid aegu näitas lühikeses maas H. Kadak, kes 100 mtr. näitas aega 11,3. 200 mt. — 24,2 ja 400 mtr. jooksis maakonnarekordi 54,0. F. Kuus oli erilisel hoos üliõpilasolümpiaadil; tasta nimetada oleks 100 mtr. — 11,4 ja 400 mt. — 53,7. 400 mt. näitas veel rahuldavat aega 54,4 Kerjan.

Hoogsat tõusu oli märgata keskmaades, kus 4—5 meest 800 mt. 2:10,0 piiri rikkumisega toime tulid. Parim neist oli Hohensee.

1500 MT. ALATES OLII VÕITMATU A. PETERMANN.

kes esmakordselt silmapiirile kerkis kevadel murdmaajooksul ja sama kiirelt tõusis meie jooksjate ekstraklassi. Petermanni tänavuse hooaja parimad margid, kõik uued maakonna rekordid: 1500 mt. — 4:14,7; 2000 mt. — 6:07,5; 3000 mt. — 9:19,4; 5000 mt. — 15:55,0 ja 10.000 mt. — 33:32,4.

MEIE M S'ARE MARJA MEHED

Juh. Killip.

A. Paluvere.

Varemalt oli ta nimi Palmberg, aga ega see viga tee. Nüüd on selle eest Paluvere. Nime muutus pole aga mõjunud põrmugi ta sõpradesse, sest ka varemalt kutsuti teda Paluks.

Üks intelligendimaid sportlastiüpe ja vaatanata oma noorusele juba Kalevi kergejõustikuosakonna juhtivamaid jõude ja kindlam kandidaat Külele troonile, kui see ükskord vakantseks peaks saama. Spordialadest eelistab raskemaid. Praegu Eesti meister neljasaja meetri tõkkejooksus. Kui ta on spordiväljal, siis ta alati midagi teeb, „niisama“ tilkumist ei kannata. Kalevi võimlustunde juhü süstemaatiliselt ja kindla käega. Ühe sõnagas tipp-topp poiss. Vihasena ega tülinorivana pole Paluveret keegi näinud; ainult ühe korra koolinoorsoo võistlusel, kui ta veel koolipoiss oli, ütles „kurat“. Sellepärast, et Topmann, ta kaaslane, ajas kolm tõket maha ja punkt Tallinnale läks kaotsi.

Jüri Kitsing.

Spordilehe „Jot Kilogramm“, Noole „Upper-cut“, spordipoiste „Kits“ ja Tartu noor-noormeeste „Jüri“ — need kõik on koostatud ühes isikus, kelle kodanline nimi on Jüri Kitsing.

Omaegne Tartu lubavam sportlane. Jooksis lähimaid, hüppas kõrgust ja tegi kõike, mis vähegi teha andis. Peale keskkooli aga siirdus ülikooli, kus hakkas õppima juurat. Nüüd on mees ülikooli lõpetanud ja suvel otsis kojamehe kohta. Aga vist sai mõne parema — kojamees ta iga tahes praegu kuskil ei ole.

Kes sportlastest ei tunneks Jürit, kes oli peale kergejõustiku veel paremaid mehi käsipallis ja üksvahe, kui Niiler oli ära, koguni Tartu NMKü kehakasvatuse osakonnas „suur mees“? Kui suur ta oli, seda ma ei tea, aga ta tahtis, et ma talle ütleks direktor. Kui ma seda ei teinud, siis sain ta käest ping-pongis armetult nahutada.

Spordiväljal Jüri oli omal ajal omapärane kuulsus. Nimelt teati päris kindlasti tõendada, et Eestist ei saa nii pikka trikood, mis Jüri pükstesse ulatuks. Sest tegi Jüri mis ta tegi või võistles kus ta võistles, ikka oli trikoo ja pükste vahel vööt pruunikspölenud ihu.

Mis puutub pikkusesse, siis selle puuduse üle Jüri küll kaevata ei saa; aga ma mõtlen, et ta süski oleks saanud oma kasvukohase trikoo, kui oleks tahtnud. Oleks võinud ju lihtsalt jätk otsa ömmelda!

Juba maast madalast avaldas majanduslikke kalduvusi, mis on juristile väga tarvilikud. Kui kõik koolipoisid-sportlased Tartus registreeruvad Akadeemilisse Spordiklubisse, siis Kitsing läks Kalevisse. Põhendas oma sammu sellega, et parem on omada naelkingi, kui au kanda võistlustel siniseid pükse. (Lugu seisib selles, et Kalev andis noortele sportlastele prii naelkingad.)

Spordilehes kirjutab käsipalliõpetuse, millel seisib, et võrkpallis tõstja peab tõstma, suruja suruma ja meeskond peab ühesõnaga nii mängima, et vastasele ära teeb. Ja korvpallis peab katsuma igal tingimusel visata enam korve kui vastasmeeskond.

Vabamaadluse esivõistlused.

V. a. härrad!

Käesolevaga teatab E. S. S. „KALEVI“ juhatust, et tema poolt korraldatakse Ekraveliidu loaga ja liidu määruste kohaselt 13. ja 14. dets. 1930. a.

Eesti esivõistlused vabamaadluses

kaaludes kuni 56, 61, 66, 72, 79, 87 ja üle 87 kg. Võistlejate kaalumine on 13. dets. kl. 15—17 ja 14. dets. kl. 10 seltsi ruumes, Tallinnas, Gonsiori tän. 4. Võistluste algus mõlemal päeval kl. 19.

Ülesandmisi võetakse vastu kuni 9. dets. s. a. Väljaspoolt Tallinna osavõtjale prii korter. Sooviavaldusega korterisaamise asjus esineda ülesandmise juures. Ühtlasi on soovitatav ära tähendada võistlejate saabumiseaeg Tallinna.

Lootma jäädes Teie seltsi esitajate rohke osavõtu peale jääme sportliku lugupidamisega

E. S. S. „KALEVI“

J. TÖRVAND. H. VISMAN.
Esimees. Sekretär.

Suurimal määral

energiat vajab igaüks, kes väsitava teadusliku töö kõrval end intensiivselt pühendab spordile. «Ovomaltine» sportlase toiduainena ja energia allikana on kergesti seeditav ja meeldiva maitsega.

Saadaval kõikides apteekides ja rohu kauplustes.

Pealadu: A/S. «Ephag»
Tallinn: Harju tän. 41 ja
Narva mnt. 42
Tartu: Kompanii 1

Dr A. WANDER A-G. BERN, SCHWEIZ

OVOMALTINE terwendab ka Teid!

K-m. „SPORT“

Tallinn, S. Karja 18, kõnetr. (2) 23-00.

Soovitab suures valikus

talviseks hooajaks

SPORDITARBEID.

Uudis! Warao keegli Uudis!

Billiard

huvitav mäng kõigile.

Jalanõude A-S. „ESTOKING-UNION“ osakond.

Hinnamõistatus auhinnale.

Teo—Max—Zacharias—Erich.

Antud sõnad tulevad nii üksteise alla paigutada, et sõnade algtähed ülalt alla lugedes annavad sõna Metz. Õige lahenduse saatjad saavad ühe tähendatud auhindadest:

1. auhind: Saksa marka 2000.— sularahas;
2. auhind: Saksa marka 1200.— sularahas;
3. auhind: söögitoa sissesead;
4. auhind: magamistoa sissesead;
5. auhind: köögi sissesead;
- 6—8. auhinnad: 3 päevapildiaparaati;
- 9—12. auhinnad: 4 jalgratast naistele ja meestele;
- 13—22. auhinnad: 10 raadioaparaati (3 kuulutoru);
- 23—32. auhinnad: 10 täitesulepead kuldsolelega;
- 33—50. auhinnad: 18 taskukella daamidele ja härradele;
- 51—80. auhinnad: 30 päevapildiaparaati ja suur hulk troostiauhinna I-a täitmises.

Igaüks, kes meile saadab õige lahenduse, omab ühe ülaltoodud auhinnast. Kõik jagamisele tulevad asjad vabrikust tulnud ja uued.

Troostiauhindade jagamine sünnib meie enda poolt; peavõidud loositakse ühe kohaliku notari järelevalvel. Väiksed saatkulud võitude kättesaamiseks on vastuse saatja kanda. Lahendus peab otsekohe küllaldaselt frankeeritud kirjas saadetama ega kohusta Teid millekski.

Kirjutage veel täna:

Westdeutsches Exporthaus, Eisemroth (Dillkreis)
Deutschland.

Spordiäri

RESEV-RESEL

Tallinn, Toompuiestee 19, telef. 20-19.

Soovitab oma valmistatud spordi- ja võimlemiseabinõusid.

Spordi-
tarbenõude
äri

Tallinn, Pikk 47
kõnetr. (2) 10-02

Soovitab sügiseks hooajaks:

Võimlemiskingi, särke, pükse, ülikondi
ühes tükis ja treeningülikondi.
Korvpalle, võrkpalle ja võrkpalli võrke.
Korvpalli saavad „Keds“.
Ping-pong mängu, lööjaid ja palle.

Ladus saadaval koiksugu sporditarbenõud.

Talviseks hooajaks kohale jõudnud

suusad ja liurauad.

Valga värskemaid sündmusi.

Käsi-palli-hooaeg alanud. Viimseid kergejõustiku võistlusi.

Esimene hooaja välisvõistlus käsi-pallis peeti Võru linna ja Valga NMKÜ meeskondade vahel. Võru linna meeskonda oli täiendatud Valga meeste Kulli ja Jurevitschiga. Võrkpalli võitis Valga kergelt 2:0, gamed 15:7 ja 15:7. Ehkki algul Võrul hakkas vedama, ei mõjunud see üldtagajärjele kuigi palju. Võrulastel puudus pea täiesti kokkumäng. Ka Valga poisid ei mänginud nii nagu harilikult.

Järgneva korvpalli tubli töö tegi Viiding, kel-lee see viimne mäng Valgas oli, kuna ta Tallin-nasse sõjaväkke astus. Üldtulemus kujunes Valga võiduks 32:22, poolaeg 20:8. Valgalased olid tunduvalt kiiremad ja kokkumäng sobivam.

31. okt. oli Valgas Tartu NMKÜ. Mängu al-gul olid ennustused mitmesugused. Arvati nii Tartu kui ka Valga võidusse. Esimene game al-gab kohe tartlaste edu all. Kuid peagi paraneb olukord Kõivi tugevate servidega, nii et esimese game võtab omale Valga tagajärjega 15:10. Teise ja kolmanda võidavad tartlased 15:10 ja 15:12. Üldtagajärg Tartu eduks 2:1.

Tartu poistest mängisid hästi Marks, Illi ja Velt. Nii Tartu kui ka Valga poistel oli platsi-mäng räbal. Valgalastest surusid hästi Kull ja Raig, keda iseäranis kardeti, nii et isegi kolme-kesi vastu hüpati.

Rootsi—Eesti juulis.

Rootsi jalgpalliliidu poolt on esialgselt tuleva aasta peale maavõistluste tähtpäevad järgmiselt määratud:

- Saksaga 17. juunil Stokholmis.
- Taaniga 28. juunil Stokholmis.
- Soomega 3. juulil Stokholmis.
- Eestiga juulis Gastriklandis.
- Lätiga juulis Västeräs.
- Norra A 27. sept. Oslos.
- Norra B 27. sept. Stokholmis.

Lahtised on tähtpäevad Ungari ja Schveitsi-ga. Esimene neist pakkus 14. juunit, mis Root-sile vastuvõtmatu.

Taanis saavutati 17 rekordi.

Taanis on möödunud kergejõustiku hooaja jooksul saavutatud 17 uut rekordi. Need on: Frode Moesgaard paremaga kuulis 13,99 mt.; ka-hega kuulis 26,75 mt. Albert Larsen 800 mt. — 1:56,0; 1000 mt. — 2:32,4; 1500 mt. — 3:59,2. Villy Rasmussen 10-võistluses 6.326,87 punkti ja kanguses 7,29 mt. Nils Möller odas 61,92 mt. ja kahega 105,70 mt. Richard Christensen kolmikus 14,53 mt. JF 4x400 mt. ja 4x1500 mt. teatejook-sudes 3:26,6 ja 16:40,4. Naiste alal saavutati 7 rekordi.

Käsi-palli revüü.

(Algus 5. leheküljel.)

Eesti esivõistlustega ei klapi asi tänava hästi. Viimasel mänguõhtul oli kavas neli mängu, kuid ainult üks viidi läbi korralikult. Teine võistlus mängiti maha sõprusmänguna. Kuid eolevaks mänguõhtuks on saadetud tulle juba tugevamad seltsid. ÜENÜTO mängib võrkpalli NMKÜ vastu, korvpallis kohtuvad NMKÜ ja Kalev. Esivõist-luste suurnumbriid, finaaliid Tartu NMKÜ vastu panevad igatahes kihama käsi-pallipubliku. Eriti võrkpallis tuleb tugev heitlus Tallinna Kalevi ja Eesti meistri Tartu NMKÜ vahel. Tallinna Ka-lev saadab talle ideaalse meeskonna — kuus su-rujat: Viiding, Margevitsch, Altosaar, Umverk, Eisenschmidt ja Tamm.

Puhkekodu korraldas oma võimlas mänguõhtu läinud laupäeval. Naiste võrkpallis Russ võitis Puhkekodu 15:10; 15:8; meeste võrkpallis Puhke-kodu võitis Russ 2:1; 15:10; 15:13 ja meeste korv-pallis Puhkekodu võitis Russi B 30:24 (12:12). Seega õhtu jooksul mängis vaid kaks seltsi.

GPU

Korvpallimäng oli ka räbala võitu ja kombi-natsioone vähe. Valgalased panid siin oma viimse välja, kuid pealevisked ebaõnnestusid. Esimene poolaeg lõppes Valga kasuks 13:10. Teisel poolajal oli edu tartlastel ja mäng lõppes viigiga 25:25.

Võrkpalli vahekohtunik Sepp oli üks nõrgema-dest Valgas. Ta ei pannud üldse tähele, et tart-lased ei servinud õigest kohast. Korvpalli koh-tunik oli juba asjalikum ja kaitses omi musti huvisid, ega pannud tartlaste foule tähelegi.

25. okt. peeti viimast kergejõustiku õhtumi-tingut spordiklubi korraldusel. Tagajärjed on külma ilma peale vaatamata head; nii heitis Sule oda 63,85, kuna üks ebaõnnestunud viske oli 65,17.

Tehnilised tulemused:

Oda: 1. Sule — 63,85; 2. Leeber 52,30. Ketas: 1. Määrits — 39,20; 2. Sule — 38,38; 3. Leeber — 34,24. Kuul: 1. Määrits — 13,23; 2. Sule — 12,34; 3. Leeber — 11,05. Kangus: 1. Määrits — 5,50; 2. Sule — 5,50. Kõrgus: 1. Sule — 1,70; 2. Määrits — 1,50.

Pühapäeval, 2. nov. mängis Valgas parema-tega ping-pongi Mikenas. Valga meister Kallit kaotas 22:20; 17:21 ja 21:17. Vinogradov kaotas 21:18 ja 21:17.

RFK — Läti meister.

Läti meistrivõistlustel jalgpallis liiduklassi meeskondadele peeti viimast kohtamist Liibavi „Olümpia“ ja Riia „Unioni“ vahel Liibavis, kus kodulinna selts domineeris 6:2. Kuid see võit ei viinud liibavlasti enam meistritiitlile, kuna Riia jalgpalliklubil juba varemalt rohkem punkte ja viimasele seega meistritiitel juba varemalt kind-lustatud oli. Kolme aasta jooksul meistriks ol-nud „Olümpia“ pidi tiitli loovutama Riia jalgpal-liklubile. Viimane võitis ka „Segodnja“ karika väravate parema ülekaaluga 8+26 vär. „Olümpia“ + 17 vär. vastu.

Tagajärjed on:

Riia jalgpalliklubi	19 punkti väravad	38:12
Olümpia	17 „ „	29:12
Riia Wanderers	14 „ „	18:15
Sõjav. spordiklubi	11 „ „	25:21
Union	11 „ „	32:38
Amatiers	7 „ „	13:35
Läti spordiklubi	5 „ „	10:37

Läti A klassi meistriks tuli Võnnu Spordi-klubi, kes peale Oümpiat tugevam provintsi mees-kond. Otsustamisele tuli, kas pääseb ta Läti Spordiklubi asemele liiduklassi. Esimene mäng andis 1:1. Kuna teine mäng lõppes 3:1 Läti Spordiklubi kasuks, kes sellega alal hoiab koha liidu klassis.

Narva kiri.

Käesoleval sügisel väljendub Narva spordi-elu peamiselt vaid käsi-pallis. 16. nov. algas ku-juvõistlus naiskondadele „Astra“ korraldusel, millele järgneb kujuvõistlus meeskondadele. Naisvõistlusel on esitatud „Võitleja“ ühe, „Astra“ kahe, „Hokkey“ kahe, ja kaitseliit ühe naiskon-naga. Esimesel võistluspäeval saavutatud nelja võiduga on „Astra“ kindel meistri kandidaat. Suure tõuke annab Narva käsi-palli edenemisele Eesti rahvusmeeskonna mängija Eisenschmidt kaasamängimine kaitseliidu meeskonnas, milline praegu Narva parim.

Elavust Narva sporiellu toob poksivõistlus Tallinna poksiklubiga 23. nov. Narva poolt esinevad peamiselt äsja kursuse lõpetanud algajad. Konkurentsi mõttes teevad Narva poolt kaasa Narvas elavad poksiklubilased Kuk, Muru ja Alber. Samal päeval peetakse „Astra“ korraldu-sel Virumaa meistervõistlused ping-pongis. Ka sel aastal peab Narva arvatavasti esikohad loo-vutama Rakverele, kes seni osutunud tugevamaks.

EDITH PETERSEN on Oslos ujunud 200 mt. 3:15,2 ja püstitanud uue Norra rekordi. 200 mt. rinnuli ujus Hagenes 2:58,3.

Talvespordiliidu esindajatekogu.

Pühapäeval, 16. novembril pidas Eesti talve-spordiliit oma korralist esindajatekogu koosole-ku, millest võttis osa 7 hääleõiguslist organisat-siooni. Koosolekut juhatas E. Hiiop (Kalev) ja protokolleeris R. Silberg (Sport). Kinnitati eel-arve, eelmise koosoleku protokoll ja tegevusaru-anne.

LIIDU ESIMEHEKS VALITI R. SAULMAN (SPORT),

kes oli ainuke kandidaat. Teisteks juhatusliik-meteks said Grünreich (abiesimees), Michelson (sekretär), Tamm (abisekretär) ja Tschutsche-lov (laekur).

Revideerivasse toimkonda valiti Erjapea, Sil-berg ja Beil. Kesklüüdu asemikkude valimine ei läinud aga libedasti. Alul said asemikeks vajali-sest viiest hääleteenamusega vaid Tschutsche-lov ja Joller. Pärast valiti juure Nõmmik ja Tamm, kuna alles kolmanda valimise järele pääsis ase-mikuks R. Saulman.

Käesoleval hooajal otsustati anda kiiruisuta-mise esivõistlused Tartu Kalevi korraldada; suu-satamise esivõistlused korraldab Rakvere spordi-klubi ja jääpalli ning iluuisutamise esivõistlused Tallinna Kalev. Jääpalli esivõistlusi on korral-danud alati talvespordiliit; seekord läks korral-dus esmakordselt seltsi kätte.

Koosolek oli kõigiti asjalik.

Tartu rabeleb ainult käsi-palliga.

Russi külaskäik lõppes napi võiduga.

Tartu rabeleb käsi-palliga. Mingsuguseid teisi võistlusi viimasel ajal pole peetud, kui ainult kä-sipalli omi. Kord tudendite, kord seltside, kord kooliõpilaste jne. vahel.

Väljapaistvamaks võistluseks oli Russi ja Tartu NMKÜ kohtamine korvpallis. Russ võitis 32:31 ja seda täitsa teenitult. Halb ei olnud ka NMKÜ, kuid siiski nõrgem Russist. Vahest isegi nõrgem, kui seda ühepunktiline vahe lubab oletada. Mõlemad meeskonnad näitasid ühtlast stiili jaka punktid saavutati käsikäes minnes, kord ühe, kord teise paaripunktilise eduga. Russi mehed kaebasid Tartu kordike peale. Need ei laskvat palle kuidagi läbi.

Päris huvitavat mängu tegid korvpallis ka Tartu NMKÜ noored klubilased. Seiklusklubi võit-is Valgepalli klubi 12:11.

Teist korda kohtasid võrkpallis Tartu Ka-levi ja EASK naiskonnad. Ka seekord võitsid kalevlastad 2:1. Kalevil on viimistletum mäng ja parem koostöö ning peaks olema momendi tu-gevamaid naiskondi. Seni igatahes neil kaotust ei ole.

Üliõpilasmeeskonnadest esinesid EÜS'i ja Raimla omad. Huvitavas mängus võitis EÜS 16:14 ja 15:11.

Kooliõpilaste võistlustelt on allakriipsutami-se väärt tehnikagümnaasiumi võit Treffneri güm-naasiumi üle 23:11 ja kommertsgümnaasiumi üle 19:15. Võrkpallis võitis seminar vene gümnaa-siumit 15:0 ja 15:2.

Olümpia—Riia karika võitja.

(„Spordilehe“ Riia kirjasaatjalt).

Liibavi „Olümpia“ võitis 1:0 Läti meistrit RFK lõpuvõistluses Riia karika peale. See kari-ka on mängus 1910. a., mil selle võitis „Britan-nia.“ 1911. ja 1912. a. võitis „Keisrimets.“ 1913. a. — Union. Sõjaaastatel viidi karikas Moskvas-se. Mängimist jätkati 1925. a., kus võitjaks tuli RFK. 1926. a. — RFK., 1927. a. — LSS ja alates 1928. a. „Olümpia.“ kes karika nüüd jäädavalt omandas.

Klaipeda KSS — Leedu meister.

(„Spordilehe“ Kaunase kirjasaatjalt).

Pühapäeval, 16. nov. kohtasid Kaunase juures Panemunis sõjaväe staadionil ringkonna meister LFLS ja Klaipeda ringkonna meister KSSS. Lee-du meistri tiitlile jalgpallis Klaipeda „Spielver“ ei võta esivõistlustest osa, kuna ta võistleb Preisimaal. Esimene LFLS—KSS võistlus oli Klaipeda tulemusega 1:1. Teistkordsel kohta-misel Kaunases tuli KSS üleolevalt meistriks, lüües LFTS, kes õige räpakalt mängis, 3:1 (1:1). Klaipeda on seega suurim pallirüütliite koondus.